

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2021-053	Zaaknummer:	1100648
Onderwerp:	Hondenbeleid 2021 - 2026		
Korte inhoud:	De gemeente stelt het beleid op om overlast van honden tegen te gaan. Op basis van dit beleid voeren we maatregelen uit. Het beleid uit 2006 is in 2010 geactualiseerd, en op dit moment aan een herziening toe. Aanleidingen hiervoor zijn huidige ontwikkelingen en behoeften van onze inwoners. Mede op basis hiervan stellen we onder andere voor om het huidige hondenbeleid te vereenvoudigen. Zodat het voor hondenbezitters duidelijker is wat waar wel en niet mag.		

Datum B&W: 6 juli 2021	Portefeuillehouder:	Wethouder Aboyaakoub-Akkouh
------------------------	---------------------	-----------------------------

Voorstel

De gemeenteraad:

1. Stelt het plan Hondenbeleid 2021 – 2026 (datum: 1-7-2021) en daarin genoemde maatregelen vast, en besluit om in te zetten op een eenvoudig en duidelijk hondenbeleid.
2. Besluit om bij de actualisatie van de Algemene Plaatselijke Verordening artikel 2.4.17 te wijzigen.
3. Besluit om de hondenbelasting in stand te houden, en brengt de inkomsten en de uitgaven in overeenstemming.
4. Besluit om eenmalig budget beschikbaar te stellen voor (a) het verwijderen en afvoeren van huidige markeringspalen: €15.000, en (b) extra inzet communicatie en participatie: € 8.000. Besluit om deze kosten te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve.

Inleiding

Er zijn veel mensen die gebruik maken van de Nijkerkse openbare ruimte, mensen ontmoeten elkaar, willen ontspannen, sporten of spelen. De druk op de openbare ruimte wordt steeds groter. Daarom neemt het belang toe om ons in te zetten voor een gemeente Nijkerk waarin samen leven, kwaliteit van leven en aandacht voor elkaar centraal staan. Dit uitgangspunt geldt ook voor het hondenbeleid van de gemeente Nijkerk.

De openbare ruimte van onze gemeente wordt ook gebruikt voor het uitlaten van honden. Voor honden is het belangrijk dat ze regelmatig worden uitgelaten, dat er gebieden zijn waar ze mogen spelen en rennen, en ruimte krijgen om natuurlijk gedrag te vertonen. Honden die te weinig beweging krijgen, kunnen gestrest raken en daardoor ongewenst gedrag vertonen. Voor de hondenbezitters kan het uitlaten van de hond een sociale en gezonde bezigheid zijn. Denk bijvoorbeeld aan de dagelijkse wandeling en het ontmoeten van andere mensen die in de buurt wonen. Het plezier en gezelschap van een hond is voor sommige mensen erg belangrijk.

In onze gemeente zijn honden van harte welkom. Ze zorgen namelijk voor plezier, liefde, levendigheid, troost en gezelschap. Een hond kan daarnaast ook voor overlast zorgen. Denk daarbij aan overlast van hondenpoep of loslopende honden die gevaarlijke situaties in het verkeer veroorzaken. De gemeente

stelt het beleid op om overlast van honden tegen te gaan. Op basis van dit beleid voeren we maatregelen uit en streven we naar een fijne leefomgeving voor onze inwoners.

Om de openbare ruimte leefbaar, schoon en veilig te houden hebben we een aantal afspraken gemaakt. Eén van deze afspraken is dat hondenbezitters hun hond binnen de bebouwde kom aanlijnen en de hondenpoep opruimen. Buiten de bebouwde kom geldt op dit moment geen aanlijnplicht. Daarnaast vragen we hondenbezitters om een opruimmiddel bij zich te dragen. Deze (en andere afspraken) zijn vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening van onze gemeente.

In 2006 heeft de gemeente op de afspraken een aantal uitzonderingen gemaakt. Deze uitzonderingen gelden voor: (1) gebieden die verboden zijn voor honden, (2) hondenlosloopgebieden met opruimplicht, (3) hondenlosloopgebieden zonder opruimplicht, en (4) honden-uitlaatstroken waar hondenbezitters hun hond aangelijnd moeten houden maar waar geen opruimplicht geldt.

Ondanks de huidige afspraken ervaren veel inwoners overlast, bijvoorbeeld van hondenpoep. Dit blijkt onder andere uit de uitkomsten van de enquête die we in het kader van de visie beheer openbare ruimte hebben uitgezet, en meldingen openbare ruimte die we ontvangen. Daarnaast is het niet voor iedereen duidelijk waar welke afspraken gelden. Dit is mede aanleiding om het huidige hondenbeleid te actualiseren.

Bij de actualisatie van het beleid behandelen we ook de motie die op 1 november 2018 door de Lokale Partij is ingediend. In deze motie verzoekt de raad het college om:

1. In gesprek te gaan welke kosten moeten worden toegerekend aan het faciliteren van honden uitlaatbeleid en het bestrijden van overlast door honden.
2. Met de raad te bespreken hoe de inkomsten van de hondenbelasting in overeenstemming kunnen worden gebracht met de hiervoor bedoelde kosten.

Deze punten ziet u terug in dit voorstel en het plan "Hondenbeleid 2021 - 2026".

Participatie over het hondenbeleid

Voor het actualiseren van het hondenbeleid hebben we een participatieproces georganiseerd. De basis is gelegd tijdens de voorbereiding van de visie beheer openbare ruimte in maart 2020. Om de uitkomsten uit dit proces te concretiseren hebben we een panel Hondenbeleid geformeerd.

Voor het panel zijn mensen benaderd die:

- Bij de voorbereiding van de visie beheer openbare ruimte (voorjaar 2020) hebben aangegeven dat we hen nogmaals mogen benaderen voor andere beleidsonderwerpen.
- Deskundig zijn op het gebied van honden en dieren, zoals dierenambulance, hondenuitlaatservices en hondensportvereniging.
- Betrokken zijn bij pilots in Hoevelaken, Nijkerkerveen en Doornsteeg.

Het panel bestaat uit hondenbezitters en niet-hondenbezitters.

Beoogd effect

1. Een eenvoudig en duidelijk hondenbeleid.
2. Een schone, leefbare en veilige openbare ruimte.
3. Integrale interne afstemming over de uitvoering van het hondenbeleid.
4. Het is inzichtelijk welke kosten moeten worden toegerekend aan het faciliteren van honden uitlaatbeleid en het bestrijden van overlast door honden.

5. De inkomsten van de hondenbelasting zijn in overeenstemming met de uitgaven voor het faciliteren van hondenbeleid.
6. De hondenbezitters dragen bij aan het faciliteren van het hondenbeleid.

Argumenten

1.1. Besluit om in te zetten op een eenvoudig en duidelijk hondenbeleid.

Het vraagstuk met betrekking tot het hondenbeleid vraagt om een integrale aanpak. Vanuit deze grondgedachte nemen we maatregelen die bijdragen aan het verminderen van de overlast. Hierbij staat de zorg voor een plezierige, fijne, veilige en schone leefomgeving centraal.

Honden doen hun behoefte vaak tijdens een wandeling in de openbare ruimte. De hondenbezitters blijven ook in de toekomst verantwoordelijk voor het opruimen van de hondenpoep van hun hond. Om hen daarbij te faciliteren zorgt de gemeente voor een duidelijk hondenbeleid. Dit doen we onder andere door de afspraken te vereenvoudigen. De basisafpraak wordt: Hondenbezitters lijnen hun hond aan, en ze ruimen de hondenpoep op. Voor de duidelijkheid en veiligheid voor honden, weggebruikers en hondenbezitters geldt deze afspraak voor openbare plaatsen binnen en buiten de bebouwde kom.

Op deze afspraak gelden twee uitzonderingen:

1. De (omheinde) hondenlosloopgebieden zijn de plaatsen waar honden vrij mogen rennen en spelen. De hondenbezitters houden deze gebieden schoon door de hondenpoep op te ruimen.
2. Kinderen en sommige volwassenen voelen zich niet veilig in de buurt van een hond. Het blijft daarom verboden voor honden op ingerichte kinderspeelplaatsen, zandbakken, sportplaatsen of op andere door het college aangewezen plaatsen.

De gemeente faciliteert het hondenbeleid. Bijvoorbeeld markeren we de gebieden waar de hond los mag lopen. Deze zijn herkenbaar aangegeven. De plaatsen die verboden zijn voor honden staat een markeringspaal "verboden voor honden". We kiezen voor markeringen van een duurzaam materiaal. We denken daarbij aan gerecycled kunststof.

1.2. Breidt (omheinde) losloopgebieden uit en streeft daarbij naar een gemeente dekkende verhouding.

De hondenlosloopgebieden zijn een ontmoetingsplaats voor hondenbezitters en honden. Dit zijn de plaatsen waar honden hun energie kwijt kunnen en, alleen of met andere honden, mogen rennen en spelen.

Op dit moment zijn er in de gemeente 4 omheinde losloopgebieden en 20 hondenlosloopgebieden zijn niet omheind. We bereiden deze gebieden waar mogelijk uit en streven daarbij naar een gemeente dekkende verhouding.

We streven ernaar dat de hondenlosloopgebieden in de directe omgeving van honden en hondenbezitters liggen. Na het vaststellen van het hondenbeleid werken we de locaties uit in een kaderplan Hondenbeleid. In dit plan geven we invulling aan de locatie en inrichting van deze en andere hondenlosloopgebieden. Hierbij hebben we ook aandacht voor de kleine dingen die het verschil maken, zoals herkenningspunten, banken en afvalbakken.

Honden houden van een leuke en spannende omgeving waar ze lekker kunnen spelen. Hondenbezitters die een hondenlosloopgebied willen inrichten met struikgewas of speelattributen voor honden, kunnen bij de gemeente een aanvraag indienen. Dit geldt ook voor sociale initiatieven zoals het verbinden van hondenbezitters en niet-hondenbezitters, kinderen op een positieve manier laten kennismaken met

honden, of wandelen met honden met als doel eenzaamheid of angst tegen te gaan. De gemeente staat open voor deze initiatieven uit de samenleving. Voorstellen kunnen bijvoorbeeld worden ingediend via de “Stimuleringsregeling participatie beheer openbare ruimte”.

1.3. Brengt communicatie, participatie en handhaving in balans.

De grondgedachte van onze aanpak is dat een goede balans tussen communicatie, participatie en handhaving belangrijk is. Vanuit deze grondgedachte nemen we maatregelen die bijdragen aan het verminderen van de overlast. Dit heeft als effect dat we toewerken naar een schone leefomgeving voor de gemeente Nijkerk.

In de huidige situatie communiceren we al regelmatig over het hondenbeleid. Aanvullend starten we een campagne om het nieuwe beleid in te voeren. Dit betekent bijvoorbeeld dat we extra inzetten op:

- Mascotte-hond die symbool staat voor het Nijkerkse hondenbeleid. We laten het verhaal van deze hond terugkomen bij alle communicatie uitingen over het hondenbeleid.
- Extra informeren, ook via de afvalkalender en aanslag biljet hondenbelasting.
- Kinderen betrekken bij de campagne en hondenbeleid. Bijvoorbeeld door communicatiemiddelen te gebruiken zoals striptekeningen, filmpjes en hen te betrekken bij de naamgeving van de hond.
- Een doe-het-zelf-koffer ontwikkelen en uitgeven aan inwoners die mee willen doen.

Daarnaast blijft handhaven op het lokale veiligheidsbeleid, en specifiek het naleven van de APV-afspraken over het hondenbeleid, belangrijk. We maken dit zichtbaar. Bijvoorbeeld door inzicht te geven in het aantal behandelde meldingen die betrekking hebben op het hondenbeleid. Ook organiseren we één keer per jaar een handhavingsactie.

2.1. Besluit om artikel 2.4.17 van de APV te wijzigen.

Dat hondenpoep moet worden opgeruimd is al opgenomen in artikel 2.4.18 van de APV. Artikel 2.4.17 wordt gewijzigd, zodat de hond ook op openbare plaatsen buiten de bebouwde kom aan de lijn moet. Daarnaast voegen we sportplaatsen toe als gebieden die verboden zijn voor honden. Na het vaststellen van het hondenbeleid wijzigen we deze artikelen van de APV.

3.1. Houdt de hondenbelasting in stand.

De mogelijkheid om hondenbelasting te heffen is wettelijk vastgelegd in artikel 226 van de Gemeentewet. De hondenbelasting is ooit ingesteld ter voorkoming van ziekten zoals hondsdoelheid. Hondsdolheid komt in Nederland zelden voor, daarom is dit geen zwaarwegend argument meer. Er zijn wel twee andere argumenten om hondenbelasting te behouden: (1) heffen van hondenbelasting kan zorgen voor regulering van het aantal honden, en (2) hondenbezitters dragen door middel van de hondenbelasting bij aan het faciliteren van het hondenbeleid. Om deze reden stellen we de gemeenteraad voor om de hondenbelasting in de gemeente Nijkerk te handhaven.

In de gemeente Nijkerk laten hondenbezitters hun hond registreren en betalen zij hondenbelasting. In 2020 is de hondenbelasting in gemeente Nijkerk met 40% verlaagd. Dit besluit komt voort uit afspraken die gemaakt zijn in het kader van het coalitieakkoord en is bekrachtigd in de belastingverordening 2020. Kiezen we ervoor om geen hondenbelasting te heffen, dan moeten we het faciliteren van het hondenbeleid uit andere (algemene) middelen financieren.

Er is veel discussie over de hondenbelasting. Op 10 juni 2021 zijn in de Tweede Kamer twee moties ingediend die relevant zijn voor het hondenbeleid en specifiek de hondenbelasting:

1. Motie waarin het Burgerinitiatief «Stop de Hondenbelasting» de regering verzoekt, om met een wetswijziging te komen waarin de wettelijke grondslag voor de hondenbelasting, artikel 226 van de Gemeentewet, uit de wet wordt geschrapt.
2. Motie waarin het Burgerinitiatief «Stop de Hondenbelasting» de regering verzoekt om,
 - a. de financiële gevolgen voor gemeenten van de afschaffing van de hondenbelasting in kaart te brengen;
 - b. tevens in samenspraak met de VNG de mogelijkheid van afschaffing van de hondenbelasting te onderzoeken en daarbij de mogelijkheid van een redelijke overgangstermijn te betrekken;
 - c. voorts de Kamer daar voor de behandeling van de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het najaar van 2021 over te informeren.

De eerste motie is verworpen en de tweede motie is met meerderheid van stemmen aangenomen. Op dit moment hebben deze moties geen directe gevolgen voor het hondenbeleid in de gemeente Nijkerk.

In veel gemeenten is de hondenbelasting opgeheven. In de omgeving van de gemeente Nijkerk zijn hierover verschillende standpunten ingenomen. In de gemeente Amersfoort is de hondenbelasting twee keer zo hoog, terwijl de gemeente Putten geen hondenbelasting heft. In de gemeente Nijkerk hanteren we een gemiddelde.

3.2. De uitgaven die toegerekend zijn aan het faciliteren van honden uitlaatbeleid en het bestrijden van overlast door honden.

In tabel 1 is een samenvatting van de uitgaven in 2020 tot en met 2026 weergegeven. De uitgaven zijn ingedeeld in vijf categorieën: (1) belasting en controle, (2) onderhoud en reinigen, (3) afschrijving en rente inrichting, (4) communicatie en participatie, en (5) handhaving. Deze kosten worden toegerekend aan het faciliteren van het hondenbeleid en het bestrijden van overlast door honden. Bijvoorbeeld zijn het realiseren, maaien van de hondenlosloopgebieden en vervangen van omheining en legen van afvalbakken als uitgaven meegenomen. Hieronder zijn een aantal onderdelen verder toegelicht:

- Voor het realiseren van de hondenlosloopgebieden, extra banken en (speciale hondenpoep)afvalbakken, en plaatsen van nieuwe markeringen stellen we voor om een eenmalig krediet beschikbaar te stellen van €163.000. We schrijven dit bedrag jaarlijks af.
- De gemeente verwijdert de markeringen van de honden-uitlaatstroken en eventuele andere markeringen. We stellen hiervoor een eenmalig budget beschikbaar van €15.000.
- In 2022 verwachten we een extra inzet op communicatie en participatie. Hiervoor stellen we een eenmalig budget beschikbaar van €8.000. Dit budget is nodig voor het invoeren van het nieuwe beleid.
- We heffen de huidige honden-uitlaatstroken op. Dit betekent dat we deze niet meer schoonmaken. Het nu beschikbare budget voor het schoonmaken van deze stroken (ongeveer €34.000) zetten we in ten behoeve van het onderhoud van de hondenlosloopgebieden en risicobeheersing om overlast te voorkomen (onderhoud en reinigen).

Tabel 1: uitgaven hondenbeleid.

<i>Uitgaven</i>	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot jaarlijks 2023 - 2026
Structureel			
1 Belasting en controle	€ 14.500	€ 14.500	€ 14.500
2 Onderhoud en reinigen	€ 64.300	€ 64.300	€ 64.300
3 Afschrijving en rente inrichting	€ -	€ 17.400	€ 17.400
4 Communicatie en participatie	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
5 Handhaving	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000
Incidenteel			
Verwijderen en afvoeren markeringspalen	€ 15.000	€ -	€ -
Communicatie en participatie	€ -	€ 8.000	€ -
Totaal	€ 140.800	€ 152.200	€ 144.200

3.3. *De inkomsten van de hondenbelasting zijn in overeenstemming met de uitgaven voor het faciliteren van hondenbeleid.*

In de gemeente Nijkerk hebben we afgesproken dat de inkomsten van de hondenbelasting in overeenstemming zijn met de uitgaven voor het faciliteren van dit beleid. De inkomsten zijn: €145.600 (begroting 2021) en de begrootte structurele uitgaven zijn: €144.200. We verwachten dat de uitgaven in 2022 hoger zijn dan de inkomsten. Reden hiervoor is dat we het nieuwe beleid invoeren in onze gemeente. Dit vraagt extra inzet op onder andere communicatie en participatie, en verwijderen en afvoeren van de huidige markeringen. Daarna is de verhouding tussen de inkomsten en de uitgaven nagenoeg gelijk.

4.1 *Besluit om eenmalig budgetten beschikbaar te stellen voor het verwijderen van huidige markeringspalen, communicatie en participatie.*

Conform dit beleid vervallen de huidige honden-uitlaatstroken. De gemeente verwijdert deze markeringen. We stellen hiervoor een eenmalig budget beschikbaar van €15.000.

In 2022 verwachten we extra inzet op communicatie en participatie. Hiervoor stellen we een eenmalig budget beschikbaar van €8.000. Reden hiervoor is dat we het nieuwe beleid invoeren, daarnaast vinden we de balans tussen communicatie, participatie en handhaving belangrijk.

Kanttekeningen

Areaal

Bij het berekenen van de inkomsten en uitgaven is geen rekening gehouden met prijsstijgingen of toename van het aantal honden. We verwachten dat het aantal honden jaarlijks met 0,6% stijgt. Hierdoor stijgen zowel de inkomsten als de uitgaven.

Hondenbelasting

Kiezen we ervoor om geen hondenbelasting te heffen, dan moeten we het faciliteren van het hondenbeleid uit andere (algemene) middelen financieren.

Effecten en evaluatie

Door dit beleid in te voeren verwachten we de overlast van honden(poep) te verminderen, en de openbare ruimte leuk, levendig, plezierig, veilig, schoon en leefbaar te houden. De resultaten van het hondenbeleid zullen niet direct merkbaar zijn. Daarom stellen we voor om dit hondenbeleid voor een

de heer D.J. van Huizen de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2021-053

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 6 juli 2021

gelet op:

- Gemeentewet: artikel 226.
- Algemene Plaatselijke Verordening artikelen: 2.4.17, 2.4.18, 2.4.19, 2.4.19a, 2.4.19b.
- Financiële verordening 2019.

b e s l u i t :

1. Stelt het plan Hondenbeleid 2021 – 2026 (datum: 1-7-2021) en daarin genoemde maatregelen vast, en besluit om in te zetten op een eenvoudig en duidelijk hondenbeleid.
2. Besluit om bij de actualisatie van de Algemene Plaatselijke Verordening artikel 2.4.17 te wijzigen.
3. Besluit om de hondenbelasting in stand te houden, en brengt de inkomsten en de uitgaven in overeenstemming.
4. Besluit om eenmalig budget beschikbaar te stellen voor (a) het verwijderen en afvoeren van huidige markeringspalen: €15.000, en (b) extra inzet communicatie en participatie: € 8.000. Besluit om deze kosten te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 23 september 2021,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA